

UZALEŻNIENIA U MŁODZIEŻY

1. WYBRANE PRZYKŁADY CZYNNIKÓW RYZYKA UZALEŻNIEŃ:

➤ Czynniki indywidualne uwarunkowane biologicznie:

trudny temperament, niższy poziom funkcjonowania poznawczego, wysoka potrzeba doznań.

➤ Czynniki rodzinne:

choroby psychiczne rodziców (np. depresja), życie w ubóstwie, rozwód rodziców, wrogi klimat w rodzinie, konflikty i przemoc w rodzinie.

➤ Czynniki szkolne:

niski poziom edukacji w szkole, niepowodzenia szkolne, przemoc rówieśnicza, wagary.

➤ Czynniki rówieśnicze:

odrzućenie przez rówieśników, picie alkoholu lub używanie innych substancji psychoaktywnych przez rówieśników.

➤ Czynniki związane ze środowiskiem zamieszkania:

wysoki poziom bezrobocia, przestępczość, przemoc, łatwa dostępność narkotyków.

2. WYBRANE PRZYKŁADY CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH:

➤ Czynniki indywidualne:

dobre funkcjonowanie intelektualne, pozytywny temperament, pozytywny obraz własnej osoby.

➤ Czynniki rodzinne:

okazywanie wsparcia przez rodziców, silne więzi rodzinne, posiadanie przez rodziców jasnych i sprecyzowanych oczekiwań wobec dzieci, zaangażowanie rodziców w sprawy dziecka.

➤ Czynniki szkolne:

dobrze funkcjonująca szkoła, wsparcie nauczycieli, poczucie przynależności do szkoły, sukcesy szkolne, pozytywny klimat społeczny, poczucie bezpieczeństwa w szkole.

➤ Czynniki rówieśnicze:

rówieśnicy, którzy mają konstruktywne zainteresowania, akceptacja pozytywnej grupy rówieśniczej.

➤ Czynniki środowiskowe:

wspierające osoby dorosłe spoza rodziny (np. nauczyciele, osoby duchowne, trenerzy sportowi), które zachęcają dziecko do pokonania trudności i wzmacniają jego poczucie wartości.

3. OBJAWY UZALEŻNIENIA:

1. silne pragnienie lub poczucie przymusu zażywania substancji;
2. trudności w kontrolowaniu zachowania związanego z jej przyjmowaniem;
3. fizjologiczne objawy stanu odstawienia charakterystyczne dla danej substancji (zespół abstynencyjny) i/lub przyjmowanie tej samej lub podobnej substancji w celu złagodzenia lub uniknięcia objawów abstynencyjnych;
4. stwierdzenie objawów tolerancji (aby osiągnąć efekt upojenia, osoba uzależniona potrzebuje coraz większej ilości substancji np. określona dawka alkoholu uznana za niebezpieczną dla zdrowia osób bez problemu alkoholowego, może być stosunkowo dobrze tolerowana przez osobę uzależnioną);
5. zaniedbywanie innych źródeł przyjemności lub zainteresowań, zwiększenie ilości czasu koniecznego do zdobycia substancji, jej przyjmowania lub do usuwania skutków jej działania;
6. spożywanie substancji mimo wyraźnych dowodów szkodliwych następstw.

DEPRESJA U MŁODZIEŻY

Jak podaje WHO na całym świecie na depresję cierpi ponad 264 miliony osób. Może ona mieć różne oblicza i źródła. Zwykle wynika z interakcji czynników społecznych, psychologicznych, biologicznych, środowiskowych i genetycznych. Dotyka osób w każdym wieku (częściej kobiet niż mężczyzn). Może mieć przebieg łagodny, umiarkowany lub ciężki. Wśród jej charakterystycznych objawów wymienia się:

- długotrwałe obniżenie nastroju,
- głęboki smutek,
- zaniebywanie codziennych obowiązków,
- wycofanie się z życia rodzinnego i społecznego,
- nieustanne zmęczenie i brak energii,
- poczucie winy,
- niska samoocena,
- zaburzenia snu,
- brak apetytu lub nadmierny apetyt,
- poczucie beznadziei,
- lęk,
- myśli samobójcze.